

MISBRUIKT!

Aan de demissionair minister van Justitie en Veiligheid, mevrouw Yesilgöz-Zegerius en aan de Kamerleden,

Inzake: Samenwerking Politie en Justitie Stichting Misbruikt!

Plaats: Ede

Datum: 18 maart 2024

Geachte Minister en geachte Kamerleden,

Tijdens het debat Seksueel geweld en kindermisbruik van dinsdag 12 maart jl. waarschuwde de Minister van Justitie en Veiligheid dat *"Stichting Misbruikt! tot op heden niet mee heeft willen werken met de politie en Justitie"*.

Het is niet duidelijk waarop de minister haar opmerking dat de stichting niet zou willen samenwerken met de politie en Justitie baseert. Het tegendeel is aantoonbaar waar. De stichting is zowel in haar gesprekken met de Commissie Hendriks, als in haar reactie op het rapport van de Commissie Hendriks als in haar reactie aan de minister uitgebreid ingegaan op de wijze waarop de politie het ertoe zou kunnen leiden dat slachtoffers zich meer tot de politie zouden wenden en dat aangiften zouden kunnen worden gedaan. De stichting wil slachtoffers daarin bijstaan. De stichting voelt zich door de opmerking van de minister ernstig aangetast en begrijpt niet waarom de minister de stichting in diskrediet brengt door ongefundeerde informatie te verspreiden.

Net zoals de stichting, gelijk de minister, heil ziet in een landelijk specialistisch expertisecentrum waar slachtoffers zich kunnen melden, ziet de stichting de noodzaak van een centraal specialistisch punt bij politie en Openbaar Ministerie. De politie geeft aan slachtoffers van dit soort georganiseerd misbruik niet te zien. Daarvoor is een reden. Slachtoffers zijn bang en terecht. De werkwijze van de politie in dit soort zaken moet veranderen en daarbij moet het uitgangspunt zijn de georganiseerdheid van het misdrijf. De werkwijze nu is dat als een slachtoffer aangifte doet, zij niet wordt geloofd. Het slachtoffer zelf wordt onderzocht en de door haar aangewezen dader wordt benaderd. Dat levert voor het slachtoffer ernstige represailles op. En dat is inderdaad iets waarvoor de stichting de slachtoffers die zich tot haar wenden, wil behoeden. Dit is niet zomaar een mening, dit is wat alle slachtoffers verklaren en wat de stichting ook zelf heeft gezien en ervaren.

Wij willen heel graag met de politie samenwerken want we voelen ons enorm machteloos.

MISBRUIKT!

Echter zien wij door de manier waarop de politie nu met slachtoffers omgaat een belemmering die rechtstreeks terug te voeren is op de veiligheid van het slachtoffer. Wij weten helaas uit eigen ervaring dat de politie de slachtoffers geen enkele bescherming biedt bij een aangifte of tijdens een onderzoek zulks terwijl aangifte doen voor een slachtoffer levensgevaarlijk is. De politie richt niet als eerste haar pijlen op een mogelijke dader door bijvoorbeeld te onderzoeken of hij of zij criminele activiteiten ontwikkelt maar start standaard het onderzoek vanuit de omgeving van het slachtoffer, in feite vanuit de perceptie dat hetgeen het slachtoffer vertelt niet waar zou zijn. Spreekt het slachtoffer wel de waarheid? Woont zij of hij wel op het adres dat ze opgeeft? Heeft het slachtoffer een psychiatrisch dossier? In de tussentijd heeft een dader door alle beweging rond een slachtoffer door dat er contact met de politie is geweest, straft het slachtoffer en schoont zijn leven en computers op.

De politie zou de slachtoffers moeten garanderen dat ze hen beschermen tijdens het onderzoek. En dat kan als de politie specialistische kennis heeft en opereert vanuit de kennis die door Commissie Hendriks naar voren is gebracht, te weten dat georganiseerd en gewelddadig seksueel misbruik *bestaat*. Een afdeling van de politie met specialistische kennis zou moeten worden ingericht om deze aangiftes te behandelen en deze vorm van criminaliteit moet, net als bij mensenhandel, worden gezien als een haal delict en in plaats van een breng delict. Dat betekent dus niet wachten tot het slachtoffer komt vertellen wat er gebeurt en vervolgens checken of het slachtoffer wel in orde is want veel slachtoffers zijn ernstig getraumatiseerd. De politie moet zoeken naar aanwijzingen rondom de eventuele criminele activiteiten van een dader. Dat betekent ook hun gegevensdragers in beslag nemen en onderzoeken op kinderpornografie en emailverkeer.

Het grote voordeel van een centraal punt bij de politie waar deze kennis bestaat en wordt verbeterd is dat slachtoffers worden tegemoet getreden vanuit een wetenschap dat dit soort georganiseerd geweld bestaat.

Er zijn meerdere contacten geweest vanuit de Stichting Misbruikt! met politie en Justitie in de afgelopen jaren, bijvoorbeeld met de Landelijke Eenheid, met het College (mevrouw Dubbelman) en het parket Limburg. De voorzitter van de Raad van Toezicht van de stichting is jaren Officier van Justitie geweest, en ook jaren rechter. Ook als Nationaal Rapporteur heeft zij altijd met politie en OM samen opgetrokken. In die laatste functie pleitte zij steeds voor specialisatie en expertisevorming. Uit haar ruime ervaring met mensenhandel kent zij de noodzaak van expertise. Ook mensenhandel slachtoffers waren bang en terecht om naar de politie te gaan. Gelukkig bestaan voor hen nu wel gespecialiseerde afdelingen bij de politie.

De stichting wil, als meldpunt, niets liever dan een goede samenwerking met de politie, een samenwerking waarbij de veiligheid van slachtoffers wordt gegarandeerd.

MISBRUIKT!

Dat de stichting samenwerking hoog in het vaandel heeft blijkt uit het feit dat zij in het afgelopen jaar een kring van hulpverlening om zich heen heeft verzameld, die alle aangeven slachtoffers van georganiseerd misbruik in behandeling te hebben of hulp te bieden. Alle slachtoffers die doodsbang zijn en die niet naar de politie durven. Deze instellingen behoren tot de gevestigde hulpverlening, van GGZ tot coördinatoren Mensenhandel. Samen met hen is het één van de kerndoelen om slachtoffers te helpen met hun verhaal naar de politie te gaan zodat daders kunnen worden gestraft. Maar voorop staat ook bij hen de veiligheid van de slachtoffers en het voorkomen van revictimisatie.

Dat met een dergelijke samenwerking een succesvolle vervolging mogelijk is blijkt bijvoorbeeld uit een zaak in Glasgow waar acht daders tot lange gevangenisstraffen zijn veroordeeld voor exact het soort georganiseerd gewelddadig seksueel geweld dat wordt beschreven in het rapport van de Commissie Hendriks. Nederland is nog niet zover. De Stichting Misbruikt! wil samen met het Kenniscentrum Transgenerationeel Geweld (KTGG) en de samenwerkende organisaties het ertoe leiden dat ook in Nederland daders worden vervolgd en gestraft. Daarvoor is samenwerking met de politie en Justitie essentieel.

Corinne Dettmeijer-Vermeulen
Voorzitter

Miranda Freriks
Directeur-bestuurder